

TOLLIINSPEKTORI KUTSEÖPPE ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA	
Sihtrühm	Maksu- ja tolliametis töötavad tolliametnikud, kellel puudub erialane väljaõpe.
Õppevorm	Statsionaarne töökohapõhine õpe

PÕHIÕPINGUD

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)		
1	Tolliinspektori töökorraldus ja tollipoliitika.	5 EKAP, sh 3 EKAP praktika töökohal		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised, oskused ja hoiakud tolliinspektori töövaldkonnas.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Teemade õpetajad: kureeriv õppejõud Helle Koitla, külalisõppejõud				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
1.1. Teab Maksu- ja Tolliameti struktuuri ja ülesandeid, tööalase karjääri võimalusi ning mõistab kutseala käitumisnorme ja tolli valdkonda reguleerivaid õigusakte.	1. Teab MTA organisatsiooni- kultuuri ja nimetab MTA põhiväärtusi enda põhiväärtustest lähtuvalt. 2. Koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest MTA-s ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega. 3. Nimetab tolliinspektori tööülesandeid. 4. Otsib andmebaasidest kohaseid tolliala- ning sellega piirnevate alade õigusakte, ohutusjuhendeid ning kasutab neid kaasuste lahendamisel, tõlgendab ja rakendab õigust ja õigusnorme argumenteerimisel.	1. MTA organisatsioon, kultuur ja põhiväärtused. (L-1) 2. MTA missioon, visioon, eesmärgid, struktuur ja ülesanded. (L-1, IS-2) 3. Tolliinspektori tööülesanded, töökorraldus. (L-1, Pr-2) 4. Tolli valdkonda reguleerivad õigusaktid. (L-1, Pr-2)	loeng, arutelu	test, koostatud eneseanalüüs, praktilise ülesande lahendamine

<p>1.2. Kasutab iseseisvalt arvutit ja otsingumootoreid ning haldab failisüsteeme.</p>	<p>1.Kasutab arvutit tööks vajalike dokumentide ja tekstide koostamiseks. 2.Koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, MTA dokumendihalduskorra nõudeid. 3.Kasutab tööks vajalikke otsingumootoreid.</p>	<p>1.Kirjalike tekstide vormistamine. (L-1, Pr-1) 2.Õppeinfosüsteemi ja e-õppekeskkonna kasutamine. (L-1, Pr-1) 3.Internetipõhiseid otsingusüsteemid, MTA siseveeb. (L-2, Pr-4)</p>	<p>loeng, praktiline ülesanne, arutelu</p>	<p>praktilise ülesande lahendamine dokumentide koostamiseks</p>
<p>1.3. Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel ning hindab enda tööalast toimetulekut.</p>	<p>1.Loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel. 2.Koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest MTA-s ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega. 3.Kirjeldab, kuidas on korraldatud töötervishoid ja tööohutus. 4.Järgib turvataktika põhimõtteid ning enda ohutust (enda tervise kaitse, hügieen ja tööohutus). 5.Teab füüsilise vormi säilitamise põhimõtteid. 6.Kirjeldab tehniliste vahendite hoidmist vastavalt õigusaktidele ja ohutu käitlemise põhimõtetetele ning selgitab kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja MTA juhenditest. 7. Kirjeldab tehniliste vahendite tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet.</p>	<p>1.Töökeskkond ja ametniku eetikakoodeks. (L-1, IS-2) 2. Korrakaitse seadus (L-1, IS-1) 3. Töötervishoid ja tööohutus. (L-1, IS-1) 4. Füüsilise vormi saavutamine ja säilitamine. (L-1, Pr-2, IS-2) 5.Tehniliste vahendite kirjeldus ja MTA juhendid. (L-2, Pr-2, IS-2)</p>	<p>loeng, arutelu, rühmatöö, praktiline harjutus, juhtumi analüüsid</p>	<p>rühmatöö esitlus, koostatud juhtumi analüüs ja meetme protokoll, argumenteeritud esitlemine, treeningkava koostamine</p>
<p>1.4.Mõistab tollipoliitika rahvusvahelisi regulatsioone.</p>	<p>1.Analüüsib tollipoliitikat rahvusvaheliste regulatsioonide põhjal.</p>	<p>1.Euroopa Liidu tollipoliitika, tarneahel, transpordiliigid. (L-6, Pr-6, IS-2)</p>	<p>loeng, arutelu, ülesannete lahendamine</p>	<p>test</p>

	<p>2.Analüüsib Eestis olevate arengukavade põhjal tollipoliitikaga arengusuundi.</p> <p>3.Koostab rahvusvahelise tarneahela.</p> <p>4.Selgitab erisusi erinevate transpordiliikide omaduste alusel.</p>			
<p>1.5. Lahendab vene keeles lihtsaid tööalaseid suhtlusolukordi/kaasuseid.</p>	<p>1.Sõnavara, hääldamine: kaasuse lahendamisel kasutatav sõnavara on sõnumi edastamiseks piisav ja asjakohane; kõneleja emakeele mõju hääldamisele ei takista arusaamist.</p> <p>2.Soravus ja sidusus: suuline esitus on ladus, üheselt mõistetav, õppija kasutab erialaseid termineid ja õpitud väljendeid õiges kontekstis.</p> <p>3.Grammatika: esinevad mõningad vead, mis ei takista arusaamist.</p>	<p>1.Tollikontrolli sõnavara ja terminoloogia. (L-2, Pr-4, IS-2)</p> <p>2.Reisija õigused EL-is ja kolmandatest riikidest. (L-3, Pr-6, IS-2)</p> <p>3.Sõidukid ja sõiduki osad. (L-2, Pr-4, IS-2)</p> <p>4.Küsimuste moodustamine. (L-2, Pr-4, IS-3)</p> <p>5.Modaaltegasõnad. (L-1, Pr-2, IS-1)</p> <p>6.Juhised, käsud, keelud, tee juhatamine. (L-2, Pr-4, IS-2)</p> <p>7.Rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest tulenevaid õigused, kohustused keelud ja piirangud ning nende tagamine tolliametniku igapäevatöös. (L-3, Pr-6, IS-3)</p>	<p>Loeng, simulatsioon ja rollimäng (tollitegevuste imiteerimine ning situatsioonide (kaasuste) lahendamine vene keeles).</p>	<p>Õppija koostab ja esitab asjakohaseid lihtsaid küsimusi ja vastab küsimustele, tööalastes suhtlussituatsioonides kursusel omandatud teemade raames, kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara igapäevatöös.</p>
<p>1.6. Selgitab lühidalt vene keeles oma otsuseid</p>	<p>1.Sõnavara, hääldamine: kaasuse lahendamisel kasutatav sõnavara on sõnumi edastamiseks piisav ja asjakohane; kõneleja emakeele mõju hääldamisele ei takista arusaamist.</p> <p>2.Soravus ja sidusus: suuline esitus on ladus, üheselt mõistetav, õppija kasutab erialaseid termineid ja õpitud väljendeid õiges kontekstis.</p>	<p>1.Viisakusväljendid. (L-2, Pr-4, IS-1)</p> <p>2.Argumenteerimine. (L-3, Pr-6, IS-2)</p>	<p>Loeng, simulatsioon ja rollimäng (tollitegevuste imiteerimine ning situatsioonide (kaasuste) lahendamine vene keeles).</p>	<p>jälgib hea ametniku väärtusi lähtudes ametniku eetikakoodeksist ning lähtub nendest, andes korraldusi</p>

	3.Grammatika: esinevad mõningad vead, mis ei takista arusaamist.			
Iseseisev töö moodulis	<p>Iseseisva töö eesmärk on tolliametniku tööks vajalike teadmiste ja oskuste kinnistamine ning arendamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õppematerjali ja kirjanduse lugemine; - testiks ja kontrolltööks ettevalmistamine; - konspekti koostamine; - praktika aruande koostamine; - koostab uute sõnade ja väljendite sõnastiku ja õpib uued sõnad selgeks; - valmistub vastama erialaseid kaasuseid. 			
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludes ja rühmatöodes osalemine, iseseisvate tööde tähtaegne esitamine.</p> <p>Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd, praktilised harjutused, analüüsid ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel.</p> <p>Moodul hinne kujuneb esitluse, kaasuse lahendamise ja loetud tekstide lühikokkuvõtete esitamise alusel.</p> <p>Praktika aruanne peab vastama kirjalike tööde koostamise ja vormistamise nõuetele, praktika programmile ja praktika juhendile, andma ülevaate praktika käigust, eesmärkide ja õpiväljundite täitmisest, sisaldama üldist hinnangut toimunud praktika korraldusele, juhendamisele ning eneseanalüüsi. Praktikaaruande kaitsmisel õpilane kirjeldab, argumenteerib, selgitab näidetega praktiliselt sooritatud tegevusi. Koos praktika aruandega esitab õpilane ka juhendaja hinnangulehe.</p>			
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1.Teab MTA organisatsiooni-kultuuri ja nimetab MTA põhiväärtusi enda põhiväärtustest lähtuvalt. 2.Koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest MTA-s ning oma väärtuste sobivusest ameti väärtustega. 3.Nimetab tolliinspektori tööülesandeid. 4.Otsib andmebaasidest kohaseid tolliala- ning sellega piirnevate alade õigusakte, ohutusjuhendeid ning kasutab neid kaasuste lahendamisel, tõlgendab ja rakendab õigust ja õigusnorme argumenteerimisel. 5.Kasutab arvutit tööks vajalike dokumentide ja tekstide koostamiseks. 6.Koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, MTA dokumendihalduskorra nõudeid. 7.Kasutab tööks vajalikke otsingumootorites. 8.Loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel. 9.Koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest MTA-s ning oma väärtuste sobivusest ameti väärtustega. 10.Kirjeldab, kuidas on korraldatud töötervishoid ja tööohutus. 11.Järgib turvataktika põhimõtteid ning enda ohutust (enda tervise kaitse, hügieen ja tööohutus). 12.Teab füüsilise vormi säilitamise põhimõtteid. 13.Kirjeldab tehniliste vahendite hoidmist vastavalt õigusaktidele ja ohutu käitlemise põhimõtetele ning selgitab kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja MTA juhenditest. 14. Kirjeldab tehniliste vahendite tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet. 15.Analüüsib tollipoliitikat rahvusvaheliste regulatsioonide põhjal. 16.Analüüsib Eestis olevate arengukavade põhjal tollipoliitikaga arengusuundi. 17.Koostab rahvusvahelise tarneahela. 18.Selgitab erisusi erinevate transpordiliikide omaduste alusel. 			

	19. Venekeelse kaasuse lahendamisel ja otsuse argumenteerimisel kasutatav sõnavara on sõnumi edastamiseks piisav ja asjakohane. Tekst on ladus, üheselt mõistetav, õppija kasutab erialaseid termineid ja õpitud väljendeid õiges kontekstis. Kõneleja emakeele mõju hääldamisele ei takista arusaamist. Esinevad mõningad grammatilised vead, mis ei takista arusaamist.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	Loengumaterjalid Suursoo. J: Tarneahela haldamine I ja II Tallinn 2013 Tulvi. A: Logistika. Õpik kutsekoolile Tallinn 2014 Kiisler, A: Logitika ja tarneahela juhtimine, Tallinn 2011 INCOTERMS 2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013 (Euroopa liidu tolliseadustik) Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/2446 Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2447 Maksu- ja Tolliameti põhimäärus (2008) RT I, 12.12.2019, 11. Tolliseadus (2017) RT I, 13.03.2019, 170. www.emta.ee Weinec, J., Jalak, R. Kehalised võimed ja organism Vene keele grammatika elektrooniline käsiraamat. Kättesaadav e-õppekeskkonnas. Vene-eesti-vene e-sõnastik: http://www.eki.ee/dict/evs/ EMTA kodulehekülj vene keeles https://www.emta.ee/ru

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)		
2.	Ühine tollitariifistik ja tolliformaalsused	8 EKAP, sh 5,5 EKAP praktika töökohal		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja rakendab tolli pädevusse kuuluvaid õigusakte, kasutab tolliformaalsuste täitmiseks vajalikke infosüsteeme Euroopa Liitu siseneva või väljuva reisija ning temaga kaasas oleva kauba ja sularaha tolliformaalsuste teostamisel ja tollikontrolli läbiviimisel.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Tolliinspektori töökorralduse ja tollipoliitika mooduli läbimine.				
Teemade õpetajad: kureeriv õppejõud Helle Koitla, külalisõppejõud				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
2.1. Määrab kaubakoodi ja kauba päritolu ning tolliväärtuse.	1. Selgitab kauba kodeerimise reegleid juhindudes kehtivast kombineeritud nomenklatuurist. 2.Määrab iseseisvalt kaubakoodi järgides kehtivat kombineeritud nomenklatuuri ja selgitavaid märkusi kasutades Eesti Tollitariifistikku.	1.Kaubakoodi määramine. (L-3, Pr-6, IS-2) 2.Kauba päritolu, harmoniseeritud ja kombineeritud nomenklatuur. (L-3, Pr-6, IS-2) 3.Kauba tolliväärtus. (L-3, Pr-8, IS-4)	loeng, ülesannete lahendamine, rühmatöö	praktiline ülesanne

	<p>3.Teab ja selgitab päritoludokumente ja -süsteeme järgides kehtivat seadust ning teooriat.</p> <p>4.Määrab kauba päritolu vastavust päritoludokumentidele lähtudes kehtivast seadusest.</p> <p>5.Loetleb ja selgitab kauba tolliväärtusse kuuluvaid elemente kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p> <p>6.Nimetab ja selgitab tolliväärtuse määramise meetodeid kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p> <p>7.Kirjeldab transpordikulude lisamist tolliväärtusse.</p>			
2.2. Mõistab kaubanduspoliitilisi meetmeid.	<p>1.Selgitab tollivormistusel rakendatavaid tariifseid meetmeid kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p> <p>2.Selgitab tollivormistusel rakendatavaid kaubanduskaitse meetmeid kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p>	<p>1.Tariifsed meetmed: kolmanda riigi tollimaks, soodustollimaksud, tariifipeatamine, tariifikoodid, tariifne sooduskohtlemine kauba liigi tõttu.(L-3, Pr-6, IS-4)</p> <p>2.Mittetariifsed meetmed. (L-3, Pr-4, IS-4)</p>	loeng, ülesannete lahendamine, rühmatöö	praktiline ülesanne
2.3.Teab tolliformaalsusi kaupade sisenemisel Euroliitu ja väljumisel Euroliidust.	<p>1.Loetleb ja kirjeldab kauba sisenemisel euroliitu kasutatavaid tollidokumente.</p> <p>2.Loetleb ja kirjeldab kauba väljumisel euroliidust kasutatavaid tollidokumente.</p> <p>3.Vormistab elektroonilises süsteemis iseseisvalt sisenemise- ja väljumise tollidokumente.</p>	<p>1.Kauba sisenemine Euroliitu. (L-3, Pr-4, IS-3)</p> <p>2.Kauba väljumine Euroliidust. (L-3, Pr-4, IS-3)</p>	loeng, arutelu, ülesannete lahendamine	test, praktiline ülesanne
2.4.Mõistab tolliprotseduure, arvutab tollimaksu, kasutades Eesti tollitariifistikku.	1.Kasutades Eesti Tollitariifistiku arvutab etteantud andmete alusel impordimakse.	<p>1.Eesti tollitariifistiku kasutamine. (L-5, Pr-10, IS-2)</p> <p>2.Import. (L-2, Pr-4, IS-2)</p> <p>3.Eksport. (L-2, Pr-4, IS-2)</p>	loeng, ülesannete lahendamine, rühmatöö	praktiline ülesanne, test, kontrolltöö

	<p>2.Kirjeldab iseseisvalt impordi protseduuri kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p> <p>3.Kirjeldab iseseisvalt ekspordi protseduuri kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p> <p>4.Kirjeldab iseseisvalt eriprotseduure kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p>	<p>4.Eriprotseduurid. (L-3, Pr-6, IS-3)</p> <p>5. 42-protseduur. (L-1, Pr-2, IS-1)</p>		
<p>2.5.Kasutab oma töös tollisüsteeme ning teab asendustoiminguid nende katkestuse korral.</p>	<p>1.Sisestab iseseisvalt esitatud dokumentide andmeid elektroonilistesse tollisüsteemidesse.</p> <p>2.Kirjeldab tollisüsteemide asendustoiminguid süsteemide katkestuse korral vastavalt juhendile.</p> <p>3.Vormistab süsteemide katkestuse korral asendustoimingu vastavalt kehtivale juhendile.</p> <p>4.Sisestab asendustoimingud elektroonsetesse tollisüsteemidesse vastavalt juhendile.</p> <p>5.Oskab rakendada asendustoiminguid vastavalt kehtivale juhendile.</p>	<p>1.Elektronilised tollisüsteemid. (L-2, Pr-8, IS-2)</p> <p>1.Tegevused tollisüsteemide katkestute korral. (L-2, Pr-6, IS-2)</p>	<p>loeng, rühmatöö loeng, tollideklaratsiooni sisestamine</p>	<p>rühmatöö esitlus ja analüüs, praktiline ülesanne</p>
<p>2.6.Loeb informatsiooni kauba tolli- ja saatdokumentidelt ja analüüsib võimalikke riske.</p>	<p>1.Nimetab ja kirjeldab kaubaga kaasasolevaid dokumente.</p> <p>2.Kirjeldab erinevate ametkondade poolt kaubale esitatud sertifikaate.</p>	<p>1.Kaubaga kaasasolevad dokumendid: arve, transpordi saatdokumendid, keeldude ja piirangutega kaupade sertifikaadid. (L-2, Pr-6, IS-2)</p> <p>2.Tollidokumendid. (L-2, Pr-6, IS-2)</p>	<p>loeng, rühmatöö, ülesannete lahendamine</p>	<p>praktiline ülesanne</p>
<p>2.7.Vormistab reisija ja sularaha deklaratsiooni, teab TAX FREE</p>	<p>1.Sisestab iseseisvalt esitatud andmete alusel reisija</p>	<p>1.Reisija keelud ja piirangud. (L-2, Pr-4, IS-2)</p>	<p>loeng, praktilised ülesanded,</p>	<p>praktiline ülesanne</p>

<p>ostu/müügi põhimõtteid ning vormistab TAX FREE kviitungeid.</p>	<p>deklaratsiooni elektroonsesse tollisüsteemi. 2.Sisestab iseseisvalt sularaha deklaratsiooni elektroonsesse tollisüsteemi. 3.Kirjeldab iseseisvalt TAX FREE mõistet kehtiva seaduse ja teooria alusel. 4.Vormistab TAX FREE kviitungeid vastavalt kehtivale vormistusjuhendile. 5. Oskab nimetada TAX FREE kaupade mittevormistuse põhjusi. 6. Oskab juhendada klienti TAX FREE kviitungi elektroonsel vormistusel.</p>	<p>2.Sularaha deklareerimine. (L-2, Pr-4, IS-2) 1.TAX FREE kohaldamine. (L-2, Pr-6, IS-2)</p>	<p>deklaratsioonide sisestamine</p>	
<p>2.8.Teab tollimaksuvabastusi ja nõustab vajadusel kliente.</p>	<p>1.Selgitab tollimaksu-vabastuste taotlemise tingimusi kehtiva seaduse ja teooria alusel.</p>	<p>1.Tollimaksuvabastused: eraisikule, juriidilisele isikule. (L-2, Pr-6, IS-2)</p>	<p>loeng, ülesannete lahendamine, rühmatöö</p>	<p>praktiline ülesanne</p>
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Iseseisva töö eesmärk on tolliinspektori tööks vajalike teadmiste ja oskuste kinnistamine ja arendamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - õppematerjali ja kirjanduse lugemine; - kontrolltööks ettevalmistamine; - praktiliste ülesannete lahendamine; - konspekti koostamine; - praktikaaruande koostamine - õppematerjali ja kirjanduse lugemine; - testiks ettevalmistamine; - praktiliste ülesannete lahendamine - rühmatöö ettevalmistamine - konspekti koostamine; - praktika aruande koostamine 			
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on ülesannete ja rühmatöodes osalemine, iseseisvate tööde tähtaegne esitamine. Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel. Praktika aruanne peab vastama kirjalike tööde koostamise ja vormistamise nõuetele, praktika programmile ja praktika juhendile, andma ülevaate praktika käigust, eesmärkide ja õpiväljundite täitmisest, sisaldama üldist hinnangut</p>			

	toimunud praktika korraldusele, juhendamisele ning eneseanalüüsi. Praktikaaruande kaitsmisel õpilane kirjeldab, argumenteerib, selgitab näidetega praktiliselt sooritatud tegevusi. Koos praktika aruandega esitab õpilane ka juhendaja hinnangulehe.
Hindamiskriteeriumid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab kauba kodeerimise reegleid juhendades kehtivast kombineeritud nomenklatuurist. 2. Määrab iseseisvalt kaubakoodi järgides kehtivat kombineeritud nomenklatuuri ja selgitavaid märkusi kasutades Eesti Tollitariifistikku. 3. Teab ja selgitab päritoludokumente ja -süsteeme järgides kehtivat seadust ning teooriat. 4. Määrab kauba päritolu vastavust päritoludokumentidele lähtudes kehtivast seadusest. 5. Loetleb ja selgitab kauba tolliväärtusse kuuluvaid elemente kehtiva seaduse ja teooria alusel. 6. Nimetab ja selgitab tolliväärtuse määramise meetodeid kehtiva seaduse ja teooria alusel. 7. Kirjeldab transpordikulude lisamist tolliväärtusse. 8. Selgitab tollivormistusel rakendatavaid tariifseid meetmeid kehtiva seaduse ja teooria alusel. 9. Selgitab tollivormistusel rakendatavaid kaubanduskaitse meetmeid kehtiva seaduse ja teooria alusel. 10. Loetleb ja kirjeldab kauba sisenemisel euroliitu kasutatavaid tollidokumente. 11. Loetleb ja kirjeldab kauba väljumisel euroliidust kasutatavaid tollidokumente. 12. Vormistab elektroonilises süsteemis iseseisvalt sisenemise- ja väljumise tollidokumente. 13. Kasutades Eesti Tollitariifistiku arvutab etteantud andmete alusel impordimakse. 14. Kirjeldab iseseisvalt impordi protseduuri kehtiva seaduse ja teooria alusel. 15. Kirjeldab iseseisvalt ekspordi protseduuri kehtiva seaduse ja teooria alusel. 16. Kirjeldab iseseisvalt eriprotseduure kehtiva seaduse ja teooria alusel. 17. Sisestab iseseisvalt esitatud dokumentide andmeid elektroonilistesse tollisüsteemidesse. 18. Kirjeldab tollisüsteemide asendustoiminguid süsteemide katkestuse korral vastavalt juhendile. 19. Vormistab süsteemide katkestuse korral asendustoimingu vastavalt kehtivale juhendile. 20. Sisestab asendustoimingud elektroonsetesse tollisüsteemidesse vastavalt juhendile. 21. Oskab rakendada asendustoiminguid vastavalt kehtivale juhendile. 22. Nimetab ja kirjeldab kaubaga kaasasolevaid dokumente. 23. Kirjeldab erinevate ametkondade poolt kaubale esitatud sertifikaate. 24. Sisestab iseseisvalt esitatud andmete alusel reisija deklaratsiooni elektroonsesse tollisüsteemi. 25. Sisestab iseseisvalt sularaha deklaratsiooni elektroonsesse tollisüsteemi. 26. Kirjeldab iseseisvalt TAX FREE mõistet kehtiva seaduse ja teooria alusel. 27. Vormistab TAX FREE kviitungeid vastavalt kehtivale vormistusjuhendile. 28. Oskab nimetada TAX FREE kaupade mittevormistuse põhjusi. 29. Oskab juhendada klienti TAX FREE kviitungi elektroonsel vormistusel. 30. Selgitab tollimaksu-vabastuste taotlemise tingimusi kehtiva seaduse ja teooria alusel.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<p>Loengumaterjalid INCOTERMS 2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013 (Euroopa Liidu tolliseadustik) Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/2446</p>

	<p>Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2447 Nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 Nõukogu määrus (EÜ) nr 1186/2009 Maksu- ja Tolliameti põhimäärus (2008) RT I, 12.12.2019, 11. Tolliseadus (2017) RT I, 13.03.2019, 170. Eesti tollitariifistik(ETT) / ArcticTARIFF. Kasutusjuhend. [Võrgumaterjal] Leitav: https://www.emta.ee/sites/default/files/ariklient/toll-kaubavahetus/tollisusteemide-kasutajatele/ett/ett_arcticariff_kasutusjuhend_2017.pdf www.emta.ee</p> <p>Täpsustavad juhised kauba sisenemis- ja väljumisformaalsuste teostamiseks (2017) RT I, 04.07.2017, 138. Täpsustavad juhised ajutise ladustamise, tolliladustamise ja vabatsoonis tegutsemise kohta (2017) RT I, 04.07.2017, 139. Täpsustavad juhised tollideklaratsiooni esitamiseks ja aktsepteerimiseks (2017) RT I, 21.06.2017, 22. Täpsustavad juhised tollideklaratsiooni muutmise ja kehtetuks tunnistamise taotluse esitamiseks (2017) RT I, 21.06.2017, 25. Sularaha deklaratsiooni vorm ja selle täitmise juhend (2017) RT I, 22.06.2017, 14. Täpsustavad juhised seestöötlemise tolliprotseduuri kasutamiseks (2017) RT I, 04.07.2017, 137. Käibemaksuseadus (2003) RT I, 21.04.2020, 16 Ühendusevälise riigi füüsilisele isikule võõrandatava kauba ekspordina käsitamise kord (2004) RT I, 19.05.2016, 23.</p>
--	---

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)		
3.	3.Riskianalüüs ja tollikontroll ning keeldude ja piirangutega kaubad	10 EKAP, sh 7,5 EKAP praktika töökohal		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teab ja rakendab kaupadele kehtestatud keeldude ja piirangute põhimõtteid, kasutab profileerimise ja riskianalüüsi esmaseid võtteid, viib läbi tollikontrolli erivahenditega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Tolleinspektori töökorralduse ja tollipoliitika moodul. Ühise tollitariifistik ja tolliformaalsuste moodul. Läbimine vähemalt lävendi tasemel.				
Teemade õpetajad: kureeriv õppejõud Helle Koitla, külalisõppejõud				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
3.1.Mõistab ja selgitab kliendile kaupade keeldude ja piirangute põhjuseid ning normatiivakte.	1.Kirjeldab kaupadele kehtestatud keelde lähtuvalt kehtivast seadusest. 2.Kirjeldab kaupadele kehtestatud piiranguid lähtuvalt kehtivast seadusest.	1. Õigusaktid: keeldudega ja piirangutega kaubad. (L-6, Pr-8, IS-6)	Rühmatöö, arutele	Rühmatöö esitlus

	3.Nimetab impordil ja ekspordil kasutatavaid sertifikaate ja lube.			
3.2.Tuvastab keeldude ja piirangutega kaubad, vormistab nõuetekohased sisse ja -väljaveoload.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Nimetab keeldude ja piirangutega kaupu. 2.Kirjeldab keeldude ja piirangute põhjuseid lähtudes teooriast ja seadusest. 3.Otsib infosüsteemidest täiendavat infot keeldude ja piirangutega kaupade kohta. 4.Teab keeldude ja piirangutega kaupade impordil ja ekspordil kasutatavaid sertifikaate ja lube vastavalt teooriale ja seadustele. 5.Kontrollib loa ja kauba vastavust. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Keeldude ja piirangutega kaubad. (L-6, Pr-12, IS-6) 2.Sisseveo/väljaveo lubade vormistus. (L-8, Pr-20, IS-6) 	Rühmatöö, arutelu, praktiline ülesanne	Test, praktiline ülesanne
3.3.Oskab valida ja kasutada olukorrale vastavat tolli kontrollivahendit.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Omab põhiteadmisi pildianalüüsist. 2.Kirjeldab röntgeni olemust. 3.Viib turvaliselt läbi läbivalgustus protsessi. 4.Kasutab pilditöötlemise tarkvara. 5.Analüüsib iseseisvalt riske pildil. 6.Kirjeldab radiatsiooni olemust ja ohte. 7.Kirjeldab tollis olevaid kiirguskaitse seadmeid vastavalt ohutusjuhendile. 8.Oskab dosimeetriga tuvastada kiirgusallika. 9.Valib õige seadme kiirgusallika kontrolliks. 10.Tuvastab kiirgusallika. 11.Määrab vastavalt juhendile isotoobi. 12.Teab kiirgushäire tasemeid. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Röntgenseadme tööpõhimõtte ja ohutus. (L-1, Pr-4, IS-1) 2.Läbivalgustusprotsessi läbiviimine ja pildi analüüs. (L-2, Pr-4, IS-1) 3.Tollis kasutatavate dosimeetrite liigid, nende kasutamine ja ohustehnika. (L-1, Pr-4, IS-2) 4.Häirete kviteerimine kiirgusmonitoris. (L-2, Pr-4, IS-2) 5.Kiirgushäire tasemed ja reageerimine selle korral. (L-1, Pr-6, IS-2) 6.Tollis kasutatavad tihedusmõõtjate tüübid ja ohutusreeglid kasutamisel. (L-1, Pr-4, IS-2) 7.Kontrollivahendid tollikontrollis. (L-2, Pr-8, IS-2) 	Loeng	Test, praktiline ülesanne

	<p>13.Kirjeldab kiirgusmürgistust vastavalt kehtivale seadusele.</p> <p>14.Analüüsib kiirgushäire korral põhjuseid ja loodusliku fooniga seoseid.</p> <p>15.Nimetab tegevusi kiirgushäire korral.</p> <p>16.Selgitab tihedusmõõtja tööpõhimõtet.</p> <p>17.Kasutab tihedusemõõtjat vastavalt ohutusjuhendile.</p> <p>18.Analüüsib mõõtmistulemusi ja tuvastab anomaaliaid võrreldes tavanäitudega.</p> <p>19.Nimetab ja selgitab tollikontrollis kasutatavate vahendite tööpõhimõtet.</p> <p>20.Kasutab tollikontrolliks sobivat vahendit.</p>			
<p>3.4.Teab töökeskkonnas esinevaid ohutegureid, nende mõju töötaja tervisele ja täidab töökeskkonna ohutusnõudeid.</p>	<p>1.Nimetab tollikontrollis kasutatavate seadmete ohutegureid vastavalt juhendmaterjalidele.</p> <p>2.Tagab tollikontrolli erivahendite kasutamisel enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades isikukaitsevahendeid, tööohutusnõudeid- ja võtteid.</p> <p>3.Oskab hinnata tollikontrolli protsessis esineda võivaid ohutegureid.</p> <p>4.Tagab tollikontrollis enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades isikukaitsevahendeid, tööohutusnõudeid- ja võtteid.</p>	<p>1.Kiirgusohutus. (L-1, Pr-3, IS-2)</p> <p>2.Üldine tööohutus ja ohutusjuhendid seadmetele. (L-2, Pr-3, IS-2)</p> <p>3.Tollis kehtivad ohutusjuhendid ja ohutegurid. (L-1, Pr-4, IS-2)</p> <p>4.Isikukaitsevahendid ja nende kasutamine. (L-1, Pr-4, IS-2)</p>	Loeng	Test
<p>3.5.Teab ja rakendab riskianalüüsiks ja profileerimiseks esmaseid meetodeid ja vahendeid.</p>	<p>1.Selgitab riskianalüüsi olemust teooria alusel.</p>	<p>1.Riskianalüüs ja profileerimine ning nende</p>	Loeng, praktilised tööd	praktilise ülesande lahendamine

	<p>2.Selgitab profileerimise olemust teooria alusel.</p> <p>3.Nimetab info kogumise allikaid vastavalt reisija, veoki või kauba tollikontrolli situatsioonist.</p> <p>4.Oskab kasutada õigeid riskianalüüsi meetodeid ja vahendeid.</p> <p>5.Valib lähtuvalt kontrolli situatsioonist asjakohase riskianalüüsi meetodi.</p> <p>6.Viib läbi küsitluse juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>7.Kirjeldab mitteverbaalse suhtlemise märke juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>8.Koostab profiili kogutud info alusel .</p> <p>9.Kogub infot tööks kasutatavatest infosüsteemidest.</p>	<p>rakendamise põhimõtted. (L-2, Pr-8, IS-3)</p> <p>2.Taustaanalüüsi tegemise võimalused MTA andmebaasides. (L-1, Pr-4, IS-2)</p> <p>3.Riskianalüüsi meetodid. (L-1, Pr-4, IS-2)</p> <p>4.Profileerimise meetodid. (L-1, Pr-4, IS-2)</p>		
<p>3.6.Märkab rikkumisele viitavaid signaale ning lähtudes olemasolevast infost viib läbi vastava astme tollikontrolli.</p>	<p>1.Selgitab riski olemust teooria alusel.</p> <p>2.Kasutab riskiprofiilide andmebaasi.</p> <p>3.Analüüsib esitatud dokumente alusel riske.</p> <p>4.Nimetab rikkumisi mille üle peab riiklikku järelevalve Maksu- ja Tolliamet.</p> <p>5.Tunneb ära rikkumisele viitavaid tegureid analüüsides dokumente ja isiku käitumist.</p>	<p>1.Riskide tasemed. (L-1, Pr-4, IS-2)</p> <p>2.Riskiinfo analüüs: tollidokumendid, kaubaga kaasasolevad dokumendid. (L-1, Pr-4, IS-2)</p> <p>3.Tunnused millele tähelepanu pöörata riskianalüüsi läbiviimisel: kauba ja dokumentide vastavus, kauba hind, marsruut. (L-1, Pr-4, IS-2)</p>	<p>Loeng, praktikum</p>	<p>praktilise ülesande lahendamine, test</p>

	<p>6.Kirjeldab kontrollikoridore juhitudes ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>7.Analüüsib kauba läbivaatuse vajalikkust lähtuvalt esitatud dokumentidest ja profileerimisest.</p> <p>8.Kontrollib sõidukit juhitudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>9.Kontrollib kaupu juhitudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>10.Viib läbi reisija läbivaatuse vastavalt juhendile ja praktika käigus omandatule.</p> <p>11.Teab ohutusnõudeid ja tagab enda ohutuse kontrolli ja läbivaatuse korral.</p> <p>12.Sisestab kontrollitulemused elektroonsesse tollisüsteemi.</p>	<p>4.Kauba läbivaatuse põhimõtted ja tasemed. (L-2, Pr-4, IS-1)</p> <p>5.Transpordivahendi, selle kaubaruumi, kauba ja reisija läbivaatuse põhimõte ja ulatus. (L-1, Pr-6, IS-2)</p> <p>6.Tollikontrolli läbiviimine ja tulemuste fikseerimine. (L-1, Pr-6)</p>		
<p>3.7.Võtab kontrollitavast kaubast piisava mahu ja kvaliteediga proove ning näidiseid.</p>	<p>1.Selgitab kaubast proovi võtmist juhitudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest.</p> <p>2.Valmistab ette, planeerib ja viib läbi proovi võtmise juhitudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides kontrolli taktikat ja meetodikat.</p> <p>3.Pakendab proovi juhitudes seadustest ja ametkondlikest</p>	<p>1.Proovide võtmise seaduslik alus, nõuded ja proovi võtmise fikseerimine. (L-1, Pr-4, IS-1)</p>	<p>Loeng, praktiline ülesanne, rühmatöö</p>	<p>praktiline ülesanne</p>

	juhenditest ning järgides metoodika nõudeid ning soovitus konkreetsest kaubast lähtuvalt. 4.Pakendab asitõendid juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides metoodika nõudeid ning soovitusi vastavalt juhendis kirjeldatud turvanõuetele.			
3.8.Täidab korrektselt tollikontrolli dokumentatsiooni ja teeb sissekanded infosüsteemidesse.	1.Sisestab andmed infosüsteemidesse vastavalt juhenditele. 2.Kasutab MTA elektroonilisi tollisüsteeme. 3.Täidab tollikontrolli dokumente elektroonses tollisüsteemis.	1.Infosüsteemide kasutamine. (L-1, Pr-6, IS-2) 2.TOTS2 süsteem ja kasutamine. (L-1, Pr-4, IS-1)	praktikum	praktilised ülesanded
Iseseisev töö moodulis	Iseseisva töö eesmärk on tolliinspektori tööks vajalike teadmiste ja oskuste kinnistamine ja arendamine: - õppematerjali ja kirjanduse lugemine; - testiks ettevalmistamine; - praktiliste ülesannete lahendamine; - rühmatöö ettevalmistamine; - konspekti koostamine; - praktika aruande koostamine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on testi, praktiliste ülesannete ja rühmatöodes osalemine, iseseisvate tööde tähtaegne esitamine. Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel. Praktika aruanne peab vastama kirjalike tööde koostamise ja vormistamise nõuetele, praktika programmile ja praktika juhendile, andma ülevaate praktika käigust, eesmärkide ja õpiväljundite täitmisest, sisaldama üldist hinnangut toimunud praktika korraldusele, juhendamisele ning eneseanalüüsi. Praktikaaruande kaitsmisel õpilane kirjeldab, argumenteerib, selgitab näidetega praktiliselt sooritatud tegevusi. Koos praktika aruandega esitab õpilane ka juhendaja hinnangulehe.			
Hindamiskriteeriumid	1.Kirjeldab kaupadele kehtestatud keelde lähtuvalt kehtivast seadusest. 2.Kirjeldab kaupadele kehtestatud piiranguid lähtuvalt kehtivast seadusest. 3.Nimetab impordil ja ekspordil kasutatavaid sertifikaate ja lube. 4.Nimetab keeldude ja piirangutega kaupu. 5.Kirjeldab keeldude ja piirangute põhjuseid lähtudes teooriast ja seadusest.			

- 6.Otsib infosüsteemidest täiendavat infot keeldude ja piirangutega kaupade kohta.
- 7.Teab keeldude ja piirangutega kaupade impordil ja ekspordil kasutatavaid sertifikaate ja lube vastavalt teooriale ja seadustele.
- 8.Kontrollib loa ja kauba vastavust.
- 9.Omab põhiteadmisi pildianalüüsist.
- 10.Kirjeldab röntgeni olemust.
- 11.Viib turvaliselt läbi läbivalgustus protsessi.
- 12.Kasutab pilditöötlemise tarkvara.
- 13.Analüüsib iseseisvalt riske pildil.
- 14.Kirjeldab radiatsiooni olemust ja ohte.
- 15.Kirjeldab tollis olevaid kiirguskaitse seadmeid vastavalt ohutusjuhendile.
- 16.Oskab dosimeetriga tuvastada kiirgusallika.
- 17.Valib õige seadme kiirgusallika kontrolliks.
- 18.Tuvastab kiirgusallika.
- 19.Määrab vastavalt juhendile isotoobi.
- 20.Teab kiirgushäire tasemeid.
- 21.Kirjeldab kiirgusmärgistust vastavalt kehtivale seadusele.
- 22.Analüüsib kiirgushäire korral põhjuseid ja loodusliku fooniga seoseid.
- 23.Nimetab tegevusi kiirgushäire korral.
- 24.Selgitab tihedusmõõtja tööpõhimõtet.
- 25.Kasutab tihedusemõõtjat vastavalt ohutusjuhendile.
- 26.Analüüsib mõõtmistulemusi ja tuvastab anomaaliaid võrreldes tavanäitudega.
- 27.Nimetab ja selgitab tollikontrollis kasutatavate vahendite tööpõhimõtet.
- 28.Kasutab tollikontrolliks sobivat vahendit.
- 29.Nimetab tollikontrollis kasutatavate seadmete ohutegureid vastavalt juhendmaterjalidele.
- 30.Tagab tollikontrolli erivahendite kasutamisel enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades isikukaitsevahendeid, tööhutusnõudeid- ja võtteid.
- 31.Oskab hinnata tollikontrolli protsessis esineda võivaid ohutegureid.
- 32.Tagab tollikontrollis enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades isikukaitsevahendeid, tööhutusnõudeid- ja võtteid.
- 33.Selgitab riskianalüüsi olemust teooria alusel.
- 34.Selgitab profileerimise olemust teooria alusel.
- 35.Nimetab info kogumise allikaid vastavalt reisija, veoki või kauba tollikontrolli situatsioonist.
- 36.Oskab kasutada õigeid riskianalüüsi meetodeid ja vahendeid.
- 37.Valib lähtuvalt kontrolli situatsioonist asjakohase riskianalüüsi meetodi.
- 38.Viib läbi küsitluse juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja meetoodika nõudeid ning soovitusi.

	<p>39.Kirjeldab mitteverbaalse suhtlemise märke juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja metoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>39.Koostab profiili kogutud info alusel .</p> <p>40.Kogub infot tööks kasutatavatest infosüsteemidest.</p> <p>41.Selgitab riski olemust teooria alusel.</p> <p>42.Kasutab riskiprofiilide andmebaasi.</p> <p>43.Analüüsib esitatud dokumente alusel riske.</p> <p>44.Nimetab rikkumisi mille üle peab riiklikku järelevalve Maksu- ja Tolliamet.</p> <p>45.Tunneb ära rikkumisele viitavaid tegureid analüüsides dokumente ja isiku käitumist.</p> <p>46.Kirjeldab kontrollikoridore juhindudes ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja metoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>47.Analüüsib kauba läbivaatuse vajalikkust lähtuvalt esitatud dokumentidest ja profileerimisest.</p> <p>48.Kontrollib sõidukit juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja metoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>49.Kontrollib kaupu juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides taktika ja metoodika nõudeid ning soovitusi.</p> <p>50.Viib läbi reisija läbivaatuse vastavalt juhendile ja praktika käigus omandatule.</p> <p>51.Teab ohutusnõudeid ja tagab enda ohutuse kontrolli ja läbivaatuse korral.</p> <p>52.Sisestab kontrollitulemused elektroonsesse tollisüsteemi.</p> <p>53.Selgitab kaubast proovi võtmist juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest.</p> <p>54.Valmistab ette, planeerib ja viib läbi proovi võtmise juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides kontrolli taktikat ja metoodikat.</p> <p>55.Pakendab proovi juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides metoodika nõudeid ning soovitus konkreetsest kaubast lähtuvalt.</p> <p>56.Pakendab asitõendid juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides metoodika nõudeid ning soovitusi vastavalt juhendis kirjeldatud turvanõuetele.</p> <p>57.Sisestab andmed infosüsteemidesse vastavalt juhenditele.</p> <p>58.Kasutab MTA elektroonilisi tollisüsteeme.</p> <p>59.Täidab tollikontrolli dokumente elektroonses tollisüsteemis.</p>
<p>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</p>	<p>Loengumaterjalid</p> <p>Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/2446</p> <p>Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2447</p> <p>Nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87</p> <p>Tolliseadus (2017) RT I, 13.03.2019, 170.</p> <p>www.emta.ee</p> <p>Caleri, H.H ja Nierenberg, G.I. Kuidas lugeda kehakeelt.</p> <p>Liidu tolliseadustik.</p> <p>Tolliseadus.</p>

Kiisler, A. 2011. Logistika ja tarneahela juhtimine. INCOTERMS 2010.
 Krugman, P., Obstfeld, M. 2009. International Economics: Theory & Practice. Boston: Pearson/Addison-Wesley
 Lane, D.M. s.a. Online Statistics Education: An Interactive Multimedia Course of Study. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://onlinestatbook.com/2/index.html>

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)		
4.	Dokumentide kontroll ja süüteo menetlus.	6 EKAP, sh 4 EKAP praktika töökohal		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused kontrollida isikute ja sõidukite dokumentide õigsust ning viia läbi menetlustoiminguid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Tollinspektori töökorralduse ja tollipoliitika moodul. Ühise tollitariifistik ja tolliformaalsuste moodul. Riskianalüüs ja tollikontroll ning keeldude ja piirangutega kaubad moodul. Läbimine vähemalt lävendi tasemel.				
Teemade õpetajad: kureeriv õppejõud Aleksander Raketski, külalisõppejõud				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
4.1. Kontrollib isikute ja sõidukite dokumentide õigsust ning tuvastab nende lihtsamaid võltsinguid.	<p>1. Kirjeldab isikute ja sõidukite dokumentides kasutatavaid trükkimise tehnikaid ning enamlevinuid turvaelemente ja selgitab nende kontrollimise põhimõtteid.</p> <p>2. Tuvastab isikute ja sõidukite dokumentide lihtsamaid võltsinguid ning selgitab võltsingute tuvastamise võimalusi.</p>	<p>1. Dokumentide kontrollimisvõimalused avalikest andmebaasidest PRADO, Edison TD ning erinevate äppide kasutamise võimalused. (L- 0,5 , Pr -2, IS - 1)</p> <p>2. Dokumendi materjal - (turvapaber, PVC, PC). (L-0,5, Pr -2, IS – 1)</p> <p>3. Erinevad trükkimise tehnikad ja nende tuvastamine - (tindi printeri trükk, laser printeri trükk, termoprinteri trükk, ofsettrükk, kõrgtrükk, intaaglio, lasergraveering, maatriks printeri trükk). (L – 6, Pr –8, IS-6)</p> <p>4. Enamlevinud turvaelemendid -</p>	Loeng, seminar, praktilised ülesanded	Kirjalik test

		<p>alusmaterjalis olevad turvaelemendid (vesimärk, turvakiud, turvariba), perforatsioon (mehhaaniline (lõikur) perforatsioon, laserperforatsioon), mikrokiri, giljošš, paralleeltrükk, peidetud kujutis, OVD (OVI, muutuv laserkujutis, DOVID), MRZ. (L-6, Pr-12, IS- 7)</p> <p>5. Kaitsekile-laminaatkile ning turvaelemendid kilel. (L-1, Pr - 2)</p> <p>6. Mehhaaniline ja keemiline kustutamine ning selle tuvastamine. (L-1, Pr-2, IS- 1)</p> <p>7. Dokumendivõltsingute liigid ning võltsingute tuvastamine. (L-4, Pr- 8, IS-1)</p>		
4.2. Kirjeldab isiku samasuse tuvastamise lähtekohti ning hindab isiku vastavust dokumentidele ja andmebaaside andmetele.	1. Kontrollib isiku samasust esitatud dokumentide põhjal.	1. Isikute tuvastamine – isiku tuvastamise põhimõtted, Morphing. (L-1, Pr – 4, IS- 1)	Loeng, praktilised ülesanded	Praktiline ülesanne
4.3.Koostab nõuetekohaselt riikliku järelevalve menetluse meetmete protokolle ja haldusakte.	1.Oskab koostada riikliku järelevalve menetluse meetmete protokolle ja haldusakte vastavalt kehtivale õigusele.	1.Protokollide ja haldusaktide koostamine. (L-4, Pr-8, IS-2)	Loeng, praktilised harjutused.	Praktiliste ülesannete lahendamine
4.4.Teab karistusõiguse üldpõhimõtteid ja eristab haldusmenetlust süüteomenetlusest.	1.Oskab kirjeldada karistusõiguse üldpõhimõtteid. 2. Oskab piiritleda riikliku järelevalvet ja süüteomenetlust.	1.Karistusõigus. (L-2, Pr-2, IS-2) 2.Haldusmenetlus. (L-2, Pr-4, IS-3) 3.Süüteomenetlus. (L-2, Pr-4, IS-3)	Loeng, rühmatööd.	test
4.5.Teab erinevaid tollialaseid süüteokoosseise ja oskab kvalifitseerida süüteo.	1.Tunneb süüteokoosseise. 2.Eristab väärteo ja kuriteo koosseise.	1.Süüteokoosseisud. (L-3, Pr-6, IS-2) 2.Füüsilise ja juriidilise isiku vastutus. (L-3, Pr-6, IS-4)	Loeng, praktilised ülesanded.	test

<p>4.6.Oskab rakendada asjakohast vääртеomenetluse liiki ning koostada vajalikud menetlusdokumendid.</p>	<p>1.Teostab menetlustoiminguid. 2.Koostab kiirmenetluse otsuseid. 3.Koostab vääртеoprotokolli ja üldmenetluse otsuseid.</p>	<p>1.Vääртеomenetlus. (L-4, Pr-10, IS-2)</p>	<p>Kaasuste lahendamine.</p>	<p>Praktiliste ülesannete lahendamine</p>
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>-Teeb endale selgeks Isikut tõendavate dokumentide seadusest dokumendikohustuse, dokumendi kehtivuse ja kontrollimise, Eesti kodaniku reisidokumendid, välismaalase reisidokumendid; -õpib dokumentide trükkimise tehnikaid ja teeb harjutusi e-keskkonnas asuvast õppematerjalist „Dokumentide kontrollimine“; -uurib teiste riikide reisidokumente ja reisidokumentides olevaid turvaelemente, kasutades selleks e- andmekogu PRADO ja Edisontd; -õpib PRADO sõnastikust õppejõu poolt välja toodud turvaelemente ning vaatab neid enda dokumentidest (reisidokument (pass), ID-kaart, juhiluba, sõiduki registreerimistunnistus, erinevad pangatähed, kooli lõpudiplomid); - õppematerjali ja kirjanduse lugemine; - testiks ettevalmistamine; - praktiliste ülesannete lahendamine; - rühmatöö ettevalmistamine; - konspekti koostamine; - praktika aruande koostamine.</p>			
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on praktiliste ülesannete ja rühmatöodes osalemine. Moodul loetakse läbituks, kui testi vastuste tulemus on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel. Praktika aruanne peab vastama kirjalike tööde koostamise ja vormistamise nõuetele, praktika programmile ja praktika juhendile, andma ülevaate praktika käigust, eesmärkide ja õpiväljundite täitmisest, sisaldama üldist hinnangut toimunud praktika korraldusele, juhendamisele ning eneseanalüüsi. Praktikaaruande kaitsmisel õpilane kirjeldab, argumenteerib, selgitab näidetega praktilisel sooritatud tegevusi. Koos praktika aruandega esitab õpilane ka juhendaja hinnangulehe.</p>			
<p>Hindamiskriteeriumid</p>	<p>1. Kirjeldab isikute ja sõidukite dokumentides kasutatavaid trükkimise tehnikaid ning enamlevinuid turvaelemente ja selgitab nende kontrollimise põhimõtteid. 2. Tuvastab isikute ja sõidukite dokumentide lihtsamaid võltsinguid ning selgitab võltsingute tuvastamise võimalusi. 3. Kontrollib isiku samasust esitatud dokumentide põhjal. 4.Oskab koostada riikliku järelevalve menetluse meetmete protokolle ja haldusakte vastavalt kehtivale õigusele. 5.Oskab kirjeldada karistusõiguse üldpõhimõtteid. 6. Oskab piiritleda riikliku järelevalvet ja süüteomenetlust. 7.Tunneb süüteokoosseise. 8.Eristab vääртеo ja kuriteo koosseise. 9.Teostab menetlustoiminguid. 10.Koostab kiirmenetluse otsuseid. 11.Koostab vääртеoprotokolli ja üldmenetluse otsuseid.</p>			

Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<p>Isikut tõendavate dokumentide seadus PRADO - https://www.consilium.europa.eu/prado/et/prado-start-page.html Edisontd - http://www.edisontd.net/ Eesti Vabariigi põhiseadus: kommenteeritud väljaanne. Eljas, C. & Heinsoo, P. Väärteokirjelduse koostamine. Kättesaadav: Digiriiulis. Eljas, C., Kirsimägi, S. & Kroonberg, R. Järelevalve- ja süüteo menetluse piiritlemine. Kättesaadav: Digiriiulis Ploom, T., Koolmeister, I., Kangur, A., Lind, S., Pajula, E. & Sirk, I. Väärteomenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. Korralduseseadus Haldusmenetluse seadus Kriminaalmenetluse seadustik Kergandberg, E., Pikamäe, P. Kriminaalmenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn Kirjastus Juura; Kergandberg, E. Sillaots, M. Kriminaalmenetlus. Tallinn Kirjastus Juura; Lindmäe, H. Menetlusmetoodika I – Tallinn Juura Lindmäe, H. Menetlustaktika I. Tartu Ülikooli Täienduskeskus; Lindmäe, H. Menetlustaktika II. Tartu Ülikooli Täienduskeskus Sootak, J. & Pikamäe, P. Karistuseseadustik. Kommenteeritud väljaanne. Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, õigusaktid, seletuskirjad, Riigikohtu lahendid ning teemakohased Juridica</p>
---	--

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)		
5.	Lõpueksam.	1 EKAP		
Eesmärk: on hinnata tolliinspektori tööks vajalike kohustuslike kompetentside omandamist.				
Lõpueksamile pääsemise eeldused: Lõpueksamile lubatakse õpilane, kes on läbinud kõik põhiõpingute moodulid.				
Teemade õpetajad: kureeriv õppejõud Helle Koitla, külalisõppejõud				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
5.1. Teab tolliinspektori tööks vajalikke teoreetilisi teadmisi ja oskab neid praktikas rakendada.	Valmis asuma tööle tolliinspektorina.	1. Tolliinspektori teoreetilised teadmised. 2. Tolliinspektori praktilised teadmised.	Konsultatsioon, iseseisev kordamine	Eksam, mis koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast
Iseseisev töö moodulis	Eksamiks valmistumine			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse eristava hindamisega. <ul style="list-style-type: none"> hinne „5” – „väga hea” – õpilane on saavutanud õpiväljundid lävendit ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite iseseisev, eesmärgipärane ja loov kasutamine; 			

	<ul style="list-style-type: none"> • hinne „4” – „hea” – õpilane on saavutanud õpiväljundid lävendit ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite eesmärgipärane kasutamine; • hinne „3” – „rahuldav” – õpilane on saavutanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel; • hinne „2” – „puudulik” – õpilane ei ole saavutanud kõiki õpiväljundeid lävendi tasemel.
Hindamiskriteeriumid	Valmis asuma tööle tolliinspektorina
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	Kogu õppe jooksul kasutatud kirjandus